

**BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE
I EKONOMSKIH ODNOSA**

**PRAVILNIK
O REGISTRIRANJU I USLOVIMA ZA
OBAVLJANJE DJELATNOSTI PRERADE
I PROZVODNJE DUHANSKIH
PROIZVODA**

Sarajevo, 2011. godine

Na osnovu člana 29. Zakona o duhanu (»Službeni glasnik BiH«, broj 32/10), člana 9. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave („Službeni glasnik BiH“, br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09 i 103/09) i člana 16. Zakona o upravi Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 32/02 i 102/09), ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa donosi

PRAVILNIK

O REGISTRIRANJU I USLOVIMA ZA OBAVLJANJE DJELATNOSTI PRERADE I PROZVODNJE DUHANSKIH PROIZVODA

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Član 1. **(Predmet)**

Ovim Pravilnikom uređuju se:

- a) uslovi koje proizvođač duhanskih proizvoda mora ispunjavati da bi se bavio preradom i proizvodnjom duhanskih proizvoda;
- b) vođenja evidencija i izvještaja proizvođača duhanskih proizvoda.

Član 2. **(Sadržaj, oblik i način vođenja Registra proizvođača duhanskih proizvoda)**

Sadržaj obrazaca i način vođenja Registra proizvođača duhanskih proizvoda (u daljnjem tekstu: Registar proizvođača) propisuje ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, u skladu s članom 36. Zakona o duhanu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon o duhanu) i Registrom poljoprivrednih gazdinstava i/ili Registrom klijenata Bosne i Hercegovine propisanih Zakonom o poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 50/08).

POGLAVLJE II. USLOVI ZA OBAVLJANJE DJELATNOSTI PROIZVODNJE DUHANSKIH PROIZVODA

Član 3. **(Proizvođači duhanskih proizvoda)**

Proizvodnju duhanskih proizvoda mogu obavljati pravna lica koja imaju sjedište u BiH i koja ispunjavaju uslove propisane članom 29. Zakona i ovim Pravilnikom.

Član 4.
(Prostor za proizvodnju duhanskih proizvoda)

Prostor za proizvodnju duhanskih proizvoda jedinstvena je tehnološka cjelina koja sadrži:

- a) skladište obrađenog duhana;
- b) skladište repromaterijala;
- c) odjel pripreme duhana;
- d) odjel izrade i pakiranja cigareta;
- e) skladište gotove robe;
- f) laboratoriju za analizu i kontrolu kvaliteta;
- g) energetska postrojenja.

Član 5.
(Skladište obrađenog duhana)

- (1) Skladište obrađenog duhana namijenjeno je skladištenju obrađenog duhana u količini dovoljnoj za nesmetano odvijanje proizvodnje.
- (2) U skladištu obrađenog duhana ne može se skladištiti ništa osim duhana.

Član 6.
(Skladište repromaterijala)

- (1) Skladište repromaterijala namijenjeno je skladištenju repromaterijala u količini dovoljnoj za nesmetano odvijanje proizvodnje.
- (2) Uz skladište repromaterijala mora postojati klimatizirani prostor za priručno skladište repromaterijala, kapaciteta najmanje jednodnevne proizvodnje.

Član 7.
(Odjel pripreme duhana)

- (1) Odjel pripreme duhana sastoji se od:
 - a) prostora za pripremu mješavine;
 - b) tehnološke linije za pripremu duhana;
 - c) skladišta rezanog duhana;
 - d) kuhinje za pripremu sosova i aromata.
- (2) Prostor za pripremu mješavine (priručno skladište obrađenog duhana) treba zadovoljiti jednodnevnu proizvodnju, a služi za slaganje i prethodnu kontrolu duhana prije upućivanja u preradu.
- (3) Prostor tehnološke linije za pripremu duhana i skladište rezanog duhana su klimatizirani ili termoventilirani.

Član 8.
(Tehnološka linija za pripremu duhana)

- (1) Tehnološka linija za pripremu duhana sastoji se od:
- osnovne tehnološke linije za pripremu duhana;
 - tehnološke linije za obradu duhanskog rebra;
 - tehnološke linije za obradu berleja.
- (2) Tehnološka linija za pripremu duhana po kapacitetu mora zadovoljiti najmanje dnevne potrebe instaliranih linija u odjelu izrade i pakiranja cigareta.

Član 9.
(Osnovna tehnološka linija za pripremu duhana)

- Osnovna tehnološka linija za pripremu duhana sastoji se od:
- uređaja za cijepanje duhanskih bala;
 - uređaja za kontinuirano i kontrolirano doziranje duhana u proizvodni postupak;
 - uređaja za kondicioniranje duhana s opremom za kontrolu i regulaciju vlage i temperature duhana na izlazu iz uređaja;
 - uređaja za izdvajanje neduhanskih primjesa;
 - uređaja za dodavanje aditiva s opremom za doziranje i kontrolu doziranja aditiva-sosova;
 - najmanje dva silosa za miješanje;
 - uređaja za izdvajanje metalnih predmeta;
 - mašine za rezanje duhana;
 - uređaja za sušenje duhana s napravom za kontrolirano kontinuirano doziranje duhana, te opremom za regulaciju i kontrolu vlage duhana nakon sušenja;
 - uređaja s opremom za doziranje i kontrolu doziranja aditiva-aromata, ekspaniranog duhanskog rebra i duhana iz recikliranih cigareta;
 - uređaja za punjenje duhana u spremnike ili silose za rezani duhan.

Član 10.
(Tehnološka linija za obradu duhanskog rebra)

- Tehnološka linija za obradu duhanskog rebra sastoji se od:
- prostora za pripremu mješavine duhanskog rebra;
 - uređaja za kontinuirano doziranje duhanskog rebra u proizvodni postupak;
 - uređaja za vlaženje duhanskog rebra;
 - najmanje dva silosa za miješanje i odležavanje duhanskog rebra;
 - uređaja za valjanje duhanskog rebra;
 - uređaja za izdvajanje metalnih predmeta;
 - mašine za rezanje duhanskog rebra;
 - uređaja za ekspanziju rezanog duhanskog rebra s napravom za kontrolirano kontinuirano doziranje;

- uređaja za sušenje ekspaniranog duhanskog rebra s opremom za kontrolu i regulaciju izlazne vlage;
- uređaja za izdvajanje neizrezanog i neekspaniranog duhanskog rebra;
- silosa za pohranu duhanskog rebra do trenutka dodavanja u osnovnu mješavinu.

Član 11.
(Tehnološka linija za obradu berleja)

Tehnološka linija za obradu berleja sastoji se od:

- prostora za pripremu mješavine berleja;
- uređaja za dodavanje aditiva s opremom za doziranje i kontrolu doziranja;
- uređaja za prženje i rekondicioniranje berleja s opremom za podešavanje i kontrolu temperature prženja i izlazne vlage berleja;
- silosa za pohranu pripremljenog berleja do trenutka dodavanja u osnovnu mješavinu.

Član 12.
(Skladište rezanog duhana)

(1) Skladište rezanog duhana su spremnici ili silosi kapaciteta najmanje jednodnevne proizvodnje, namijenjeni pohrani pripremljenog duhana do trenutka potrošnje na mašini za izradu cigareta.

(2) Temperatura i vlažnost zraka u skladištu rezanog duhana trebaju biti kontrolirani.

Član 13.
(Kuhinja za pripremu sosova i aromata)

Kuhinja za pripremu sosova i aromata mora biti opremljena posudama s mješalicom za miješanje i zagrijavanje aditiva, uređajima za doziranje komponenti i kontrolu temperature sosova i aromata.

Član 14.
(Odjel izrade i pakiranja cigareta)

Odjel izrade i pakiranja cigareta klimatizirani je prostor opremljen najmanje jednom linijom za izradu i pakiranje cigareta.

Član 15.
(Linija za izradu cigareta)

Linija za izradu cigareta sastoji se od:

- mašine za izradu cigaretnog svitka;
- mašine za aplikaciju filter štapića;
- mašine za skupljanje cigareta u slagajnice (u slučaju da linija izrade i linija pakiranja čine jednu tehnološku liniju ova mašina nije potrebna);

- uređaja za distribuciju filter štapića (prema mašinama za izradu cigareta);
- uređaja za prijem filter štapića.

Član 16.
(Kontrola na liniji za izradu cigareta)

Na liniji za izradu cigareta moraju postojati slijedeće kontrole:

- mase cigareta;
- prečnika cigarete;
- napunjenosti vrha cigarete;
- prisutnost filtera;
- prisutnosti i pozicije papira za pisak cigarete;
- oštećenja cigarete;
- ventilacije filtera cigarete.

Član 17.
(Linija za pakiranje cigareta)

Linija za pakiranje cigareta sastoji se od:

- uređaja za pražnjenje slagajni (ukoliko linija izrade i linija pakiranja čine jednu tehnološku liniju ovaj uređaj nije potreban);
- mašine za formiranje paketića;
- uređaja za postavljanje nadzornih markica;
- mašine za omatanje paklica, grupiranje paklica u potrošačko pakiranje (u daljnjem tekstu: šteka), te formiranje šteke i omatanje.

Član 18.
(Kontrola na liniji za pakiranje cigareta)

Na liniji za pakiranje cigareta moraju postojati slijedeće kontrole:

- prisutnosti svih cigareta u paklici;
- duhanskog punjenja na vrhu cigarete;
- prisutnosti filtera;
- prisutnosti unutrašnjeg omota (alu-folija ili slično);
- prisutnosti ovratnika (kod tvrdog pakiranja);
- prisutnosti vanjskog omota;
- prisutnosti nadzorne markice;
- prisutnosti vrpce za otvaranje paklice;
- prisutnosti omotnog filma paklice;
- prisutnosti omota šteke;
- prisutnosti svih paklica u šteki.

Član 19.
(Energetsko postrojenje proizvođača duhanskih proizvoda)

U sklopu energetskih postrojenja proizvođač duhanskih proizvoda treba osigurati snabdijevanje i distribuciju vodene pare i komprimiranog zraka odnosno usisni izduvni zrak.

Član 20.
(Skladište gotovih proizvoda)

(1) Skladište gotovih proizvoda namijenjeno je skladištenju dovoljnih količina gotovih proizvoda radi nesmetanog odvijanja proizvodnje i pravovremene distribucije na tržište.

(2) U skladištu gotovih proizvoda isključivo se mogu skladištiti duhanski proizvodi namijenjeni krajnjoj potrošnji.

Član 21.
(Laboratorija za analizu i kontrolu kvaliteta duhanskih proizvoda)

Laboratorija za analizu i kontrolu kvaliteta duhanskih proizvoda mora imati opremu za praćenje fizičkih i hemijskih svojstava duhanske mješavine (blend) i glavnih sastojaka cigaretnog dima i to:

a) za praćenje fizičkih svojstava duhanske mješavine (blend):

- sušionik (200°C);
- sklop sita za mjerenje frakcije duhana;
- mjerač denziteta duhana;
- precizna vaga (najmanje 2 decimalna mjesta);
- mjerač promjera filtera cigareta, odnosno tvrdoće cigareta i filtera;

b) hemijske analize duhanske mješavine (blend):

- uređaja za određivanje nikotina u duhanskoj mješavini;
- uređaja za određivanje šećera (redukujući i ukupni) u duhanskoj mješavini;
- uređaj za određivanje bjelančevina, azota bjelančevina, ukupnog azota;
- uređaj za određivanje sadržaja sirovog pepela;
- uređaj za određivanje pH vrijednosti;

c) za praćenje glavnih sastojaka cigaretnog dima:

- mašina za pušenje cigareta prema ISO standardima;
- uređaj za određivanje vode u sirovom dimnom kondenzatu;
- uređaj za određivanje nikotina u sirovom dimnom kondenzatu;
- uređaj za određivanje ugljen-monoksida (CO) u sirovom dimnom kondenzatu;
- analitička vaga (najmanje 4 decimalna mjesta).

Član 22.
(Stručni kadar u proizvodnji duhanskih proizvoda)

U objektu za proizvodnju duhanskih proizvoda proizvođač mora imati u stalnom radnom odnosu najmanje po jednog zaposlenika:

- VSS hemijskog smjera;
- VSS agronomskog ili prehrambeno-tehnološkog smjera;
- VSS elektrotehničkog usmjerenja;
- VSS mašinskog usmjerenja.

Član 23.
(Rješenje o ispunjenju uslova za obavljanje djelatnosti prerade i proizvodnje duhanskih proizvoda)

(1) Nadležni organ na zahtjev pravnog lica, po ispunjenju uslova propisanih ovim Pravilnikom, izdaje Rješenje o ispunjavanju uslova za obavljanje djelatnosti proizvodnje, u roku od 15 dana od dana zaprimanja zahtjeva.

(2) Ukoliko nadležni organ ustanovi da podnositelj zahtjeva ne ispunjava uslove donosi rješenje kojim se zahtjev odbija.

(3) Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba nadležnom organu, u roku od 15 dana od dana dostave.

Član 24.
(Rješenje o oduzimanju dozvole za obavljanje djelatnosti prerade i proizvodnje duhanskih proizvoda)

(1) Rješenje kojim se ustanovljava da određeno pravno lice ispunjava uslove za obavljanje djelatnosti prerade i proizvodnje duhanskih proizvoda oduzima se:

- a) na zahtjev imatelja Rješenja;
- b) ako imatelj Rješenja prestane ispunjavati uslove propisane ovim Pravilnikom;

(2) Nadležni organ je dužan, u roku od osam dana od dana nastupanja činjenice utvrđene u stavu (1) ovog člana, donijeti Rješenje o oduzimanju dozvole za obavljanje djelatnosti prerade i proizvodnje duhanskih proizvoda.

Član 25.
(Upis u Registar proizvođača duhanskih proizvoda)

(1) Da bi se pravno lice moglo baviti proizvodnjom duhanskih proizvoda mora biti upisano u Registar proizvođača duhanskih proizvoda 15 dana nakon dobijanja Rješenja iz člana 23. stav (1) ovog Pravilnika.

(2) Način upisa u Registar proizvođača duhanskih proizvoda propisan je Pravilnikom o sadržaju obrazaca i načinu vođenja Registara, u skladu s članom 36. Zakona o duhanu.

POGLAVLJE III. EVIDENCIJE I IZVJEŠTAJI

Član 26. (Vođenje evidencija)

(1) Proizvođač duhanskih proizvoda dužan je voditi evidenciju o utrošku duhana i na njemu zasnovanih surogata (duhanski otpaci, tehnološki obrađeno rebro, duhanska folija), pojedinačno za svaku grupu cigareta te zbirno za ostale duhanske proizvode, koji se proizvode, izvoze i stavljaju u promet u Bosni i Hercegovini.

(2) Proizvođač duhanskih proizvoda dužan je voditi evidenciju o kupljenim i u skladište zapremljenim količinama duhana i evidenciju o proizvedenim i prodanim količinama gotove robe.

(3) Proizvođač duhanskih proizvoda dužan je obrasce iz stava (1) ovog člana čuvati pet godina.

Član 27. (Evidencija o zalihama duhana i na njemu zasnovanih surogata)

Evidencija proizvođača duhanskih proizvoda o zalihama duhana i na njemu zasnovanih surogata mora sadržavati podatke o:

- a) zalihama duhana i na njemu zasnovanih surogata, u vlasništvu i na skladištima proizvođača na početku izvještajnog perioda;
- b) kupljene i u skladištu zaprimljene količine duhana;
- c) prodane i isporučene količine duhana;
- d) utrošku duhana u pojedinim grupama cigareta i zbirni utrošak u ostalim duhanskim proizvodima; i zalihe na kraju izvještajnog perioda.

Član 28. (Evidencije o utrošku duhana i na njemu zasnovanih surogata)

U evidencijama iz člana 27. ovog Pravilnika proizvođač ustrojava evidenciju o utrošku duhana i na njemu zasnovanih surogata na način tako da za svaku grupu cigareta utvrdi količinu utrošenih domaćih duhana i na njima zasnovanih surogata, i to tipova virginija sušena toplim zrakom i berlej sušen u hladu, te količina istih takvih tipova nearomatičnih duhana iz uvoza, kao i ukupna količina utrošenih duhana i na njima zasnovanih sugorata.

Član 29. (Izvjestavanje o utrošku duhana po pojedinim grupama cigareta i ostalih duhanskih proizvoda)

(1) Proizvođač je dužan najmanje jednom godišnje, i to do 31. januara tekuće godine za proteklu godinu, izvijestiti nadležni organ o utrošku duhana po pojedinim grupama cigareta i ostalih duhanskih proizvoda na način kako je propisano u evidenciji o zalihama, nabavkama, prodaji i utrošku duhana iz člana 26. i člana 27.

(2) Nadležni organ može zatražiti od proizvođača izvještaj iz člana 26. i člana 27. i za određene kraće periode unutar godine.

Član 30.
(Forma i elementi evidencija)

Forma i elementi koje sadrže evidencije iz člana 26., i 27. sastavni su dio Pravilnika o sadržaju obrazaca i načinu vođenja registara, u skladu s članom 37. Zakona o duhanu.

POGLAVLJE IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 31.
(Usklađivanje uslova za obavljanje djelatnosti proizvodnje duhanskih proizvoda)

Pravna lica koja su u trenutku stupanja na snagu Zakona o duhanu proizvodila duhanske proizvode dužna su uskladiti uslove za obavljanje djelatnosti proizvodnje duhanskih proizvoda, u skladu s odredbama ovog Pravilnika u roku od šest mjeseci.

Član 32.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine“.

broj: 08-3-28-4429-14/10
04. jula 2011. godine
Sarajevo

Ministar
Mladen Zirojević